

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Sa/43/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7017201133
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Bystrianská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7017201133.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach sudkyňou JUDr. Danou Bystrianskou v právnej veci žalobcu: X. M. F., I.. XX.XX.XXXX, Š. B.Š.: R. L., G. Z.: S., L., R., bez dokladov totožnosti, toho času umiestnený v Ú. B. E. B. H. M., Z. XX, M., SR, zastúpeného: Centrum právnej pomoci, Námestie slobody 12, 810 00 Bratislava, Kancelária Košice, Murgašova 3, 040 41 Košice, proti žalovanému: Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica, Oddelenie cudzineckej polície PZ Žilina, Kuzmányho 26, 012 23 Žilina, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č.: PPZ-HCP-BB7-116-013/2017-AV zo dňa 14.11.2017, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Banská Bystrica, Oddelenie cudzineckej polície PZ Žilina, Kuzmányho 26, 012 23 Žilina, z 14.11.2017, č.: PPZ-HCP-BB7-116-013/2017-AV, týkajúce sa žalobcu X. M. F., I.. XX.XX.XXXX, Š.G. B.: R. L., bez dokladov totožnosti, toho času umiestnený v Ú.G. B. E. B. H. M., Z. XX, M., SR.

II. N a r i a ě u j e žalovanému, aby žalobca X. M. F., I.. XX.XX.XXXX, bol bezodkladne prepustený zo zaistenia.

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Správnou žalobou zo dňa 29.11.2017 sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BB7-116-013/2017-AV zo dňa 14.11.2017 a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby bolo nariadené jeho bezodkladné prepustenie zo zaistenia a žalovaný bol zaviazaný uhradiť žalobcovi trovy konania. S napadnutým rozhodnutím žalovaného nesúhlasil z dôvodu, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci, napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a rozhodnutie je zároveň nepreskúmateľné.

2. V žalobe poukázal na čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (v ďalšom texte aj : „Dohovor“), podľa ktorého má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života , obydlia a korešpondencie.

3. Ďalej v správnej žalobe namietal, že na základe napadnutého rozhodnutia bol zaistený za účelom prípravy a následného odovzdania do iného členského štátu v zmysle Nariadenia Dublin III. Poukázal na ustálenú súdnu prax Ústavného súdu Slovenskej republiky ako aj všeobecných súdov SR, vyjadrenú v názore, že medzi zaistením a jeho účelom (t.j. konaním o odsune, vyhostení, tzv. dublinským transferom a pod.) je nepopierateľná nadväznosť a v žiadnom prípade nemožno hovoriť o oddelených konaniach bez vzájomných súvislostí a dôsledkov (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 1Sza/31/2014, 1Sza/7/2016,

9Sža/23/2010. 10Sža/35/2014, 1Sza/6/2016, 1Sza/8/2015, 10Sza/2/2015, Nález ÚS SR sp., zn. II. ÚS 264/09 a sp. zn. II. ÚS 147/2013). Zdôraznil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky podčiarkol povinnosť policajného orgánu preveriť realnosť naplnenia účelu zaistenia a teda skúmať realnosť vykonania odsunu štátneho príslušníka tretej krajiny z územia Slovenskej republiky. Najvyšší súd poukazoval na článok 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, ktorý má v zmysle § 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné. Teda ak má byť pozbavenie osobnej slobody oprávnené, rozhodnutie musí byť vydané zákonom stanoveným spôsobom a musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody jednotlivca. Policajné orgány sú teda povinné už pri zaistovaní žiadateľa za účelom jeho odovzdania do iného členského štátu skúmať účelnosť a efektívnosť zaistenia a teda či realizácii účelu zaistenia nebránia akékoľvek právne alebo faktické prekážky. Realnosť (realizovateľnosť účelu zaistenia) odovzdania je vždy nevyhnutnou podmienkou zákonnosti zaistenia. Poukazoval na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napríklad rozsudok sp. zn. 1Szak/19/2016 z 03.01.2017, sp. zn. 1Szak/1/2017 z 24.01.2017). Vzhľadom na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky mal za to, že žalovaný bol povinný pri rozhodovaní o zaistení v predmetnej veci nielen poukazovať na právnu úpravu zaistovania žiadateľov za účelom ich odovzdania v zmysle Dublinského nariadenia III, ale mal sa zaoberať i dôsledkami uskutočniteľnosti predpokladaného postupu, či prijímacími podmienkami v dožiadanom členskom štáte, t. j. Rumunsku. Žalovaný tak nespravil, čím pochybil a nedostatočne zistil skutkový stav veci. V tomto smere je jeho rozhodnutie zároveň nepreskúmateľné. Rovnako v zmysle konštantnej judikatúry bolo povinnosťou žalovaného zaobstaráť si dostatok informácií o krajine kam má byť žalobca transferovaný a dostatočne ustáliť, či je dožiadaná členská krajina schopná a ochotná žalobcu prevziať (rozsudok sp. zn. 1Szak/1/2017 z 24.01.2017). Ďalej namietal, že žalovaný dôsledne neposúdil a nedostatočne zistil skutkový stav veci vo vzťahu k prijímacím podmienkam žiadateľov o azyl v Rumunsku. Bol povinný zisťovať aktuálne správy o krajine, do ktorej má byť štátny príslušník tretej krajiny vrátený, resp. odovzdaný bez ohľadu na to, či sa jedná o výkon administratívneho vyhostenia, odovzdanie v zmysle Dublinského nariadenia III, prípadne inú formu odsunu z územia SR. Z napadnutého rozhodnutia žalovaného nie je absolútne zrejmé, aké dôkazy vykonal za účelom zistenia, že by transferom žalobcu na územie Rumunska nedošlo k porušeniu článku 3 Dohovoru a článku 16 ods. 2 Ústavy SR. Žalovaný preto nedostatočne zistil skutkový stav veci najmä tým, že v rozhodnutí absentuje jeho vyjadrenie k prípustnosti vrátenia žalobcu do Rumunska s ohľadom na potrebu dodržiavania článku 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Členský štát nemožno považovať automaticky za bezpečnú krajinu, do ktorej je možné vrátiť cudzinca v rámci Dublinského konania bez toho, aby bola individuálne posúdená jeho situácia v oblasti prijímacích podmienok pre žiadateľov o azyl. Považoval preto napadnuté rozhodnutie žalovaného za nepreskúmateľné pre absentujúcu právnu úvahu žalovaného ohľadom reálnej uskutočniteľnosti dublinského transferu žalobcu do Rumunska a teda účelnosti jej zaistenia, ako aj z dôvodu absencie zisťovania a vyhodnotenia aktuálnej situácie žiadateľov o azyl a ich prijímacích podmienok v Rumunsku. V závere vyslovil názor, že nedostatky v odôvodnení rozhodnutia nemôžu byť konvalidované prípadným dodatočným vysvetlením, resp. doplňujúcim vyjadrením žalovaného, a ani súdu neprislúcha spôsobom presahujúcim akceptovateľnú mieru dopĺňať, resp. absentujúce argumenty žalovaného nahrádzať svojimi a vyvodzovať z nich závery, ku ktorým mal dospieť žalovaný, ktorého postup a úvahy mali byť obsahom odôvodnenia jeho rozhodnutia, pretože takáto aktivita presahuje rámec preskúmvacej právomoci súdu a zároveň zasahuje do sféry kompetencie správnych orgánov v agende vymedzenej zákonom o pobyte cudzincov.

4. Žalovaný napadnutým rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB7-116-013/2017-AV zo dňa 14.11.2017 podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (v ďalšom texte aj: „zákon o pobyte cudzincov“) zaistil žalobcu X. M. F., I. XX.XX.XXXX, Š.G. B.: R. L., trvale bytom: S., L., R., bez dokladov totožnosti, na základe oznámeného a začatého konania na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu prevozu podľa osobitného predpisu. Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov stanovil dĺžku doby zaistenia do odovzdania v zmysle Nariadenia Rady (ES) č. 604/2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (v ďalšom texte aj: „Dublinské nariadenie III“) najdlhšie však do 26.12.2017. Zároveň podľa § 88 ods. 5 rozhodol o jeho umiestnení v Ú. B. E. B. H. M. (ďalej „Ú. M.“).

5. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný poukázal na to, že dňa 14.11.2017 boli príslušníkmi Národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii Stred Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru zadržané dva kamióny s tureckými evidenčnými číslami, v ktorých sa nachádzalo cca 80 štátnych príslušníkov Iraku a Iránu, medzi ktorými sa nachádzal aj žalobca. Jeho totožnosť bola zistená zo spisanej Zápisnice o podaní vyjadrenia, kde tento čestne vyhlásil svoje údaje o totožnosti a štátnej príslušnosti. Následne lustráciou bolo zistené, že nemá na území SR udelené žiadne povolenie na pobyt (trvalý, prechodný, resp. tolerovaný), ani iné právo na pobyt a taktiež nie je v súčasnosti žiadateľom o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Z informačných systémov MIGRA (EURODAC) na základe papilárnych línií na prstoch bola zistená pozitívna zhoda s Rumunskou republikou a konaním o azyle. Totožnosť a prvotné azylové konanie v Rumunskej republike bolo zistené a potvrdené na základe výstupu z informačného systému, pričom bolo zistené, že Rumunská republika zaevidovala účastníka konania ako žiadateľa o azyl na ich území. Dňa 14.11.2017 bolo písomne kontaktované Dublinské stredisko Slovenskej republiky z dôvodu prijatia opatrení, pridelenia identifikačného čísla dublinského konania a oboznámenia sa s prípadom účastníka konania.

6. Žalovaný ďalej v rozhodnutí konštatoval, že účastník konania sa nachádza na území SR neoprávnene z dôvodu, že nedisponuje fyzicky žiadnym cestovným dokladom, vízom alebo povolením na pobyt, ktoré by ho oprávňovalo na vstup a pobyt. Ide o štátneho príslušníka R., ktorý nie je oslobodený od vízovej povinnosti. Na základe zistenia, že požiadal prvotne o udelenie štatútu azylanta na území Rumunskej republiky príslušný správny orgán SR začal konanie za účelom zabezpečenia prípravy alebo výkonu prevozu podľa osobitného predpisu keďže Rumunská republika je príslušná na konanie o jeho žiadosti o udelenie azylu. Správny orgán ďalej uviedol históriu postupu, akým sa dostal štátny príslušník tretej krajiny z územia krajiny pôvodu na územie Slovenskej republiky. Tento sa mal zdržiavať na území Rumunskej republiky a nie opustiť územie štátu, kde požiadal o udelenie azylu a vycestovať na územie iného štátu únie bez príslušných oprávnení. Rumunská republika, ako zodpovedný štát, je povinná v zmysle článku 18 ods. 1 písm. d) Dublinského nariadenia III prijať späť štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátnej príslušnosti, ktorých žiadosti boli zamietnuté a ktorí podali žiadosť v inom členskom štáte alebo ktorí sa nachádzajú na území iného členského štátu bez povolenia na pobyt. Nevyhnutným podkladom pre zaistenie a pre vydanie rozhodnutia o zaistení v zmysle § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov je preukázanie existencie prvotného konania podľa Dublinského nariadenia III a skutočnosť, že Rumunská republika je štátom, kde účastník konania prvotne požiadal o azyl. Počas konania o azyle sa mal zdržiavať v tejto hostiteľskej krajine, túto povinnosť nedodrжал, opustil územie štátu v ktorom požiadal o udelenie azylu a vycestoval z územia hostiteľskej krajiny na územie SR, kde bol zadržaný v úkryte nákladného automobilu, čím nedodrжал podmienky azylového konania a neoprávnene vycestoval do inej krajiny bez oprávnenia. Ďalej mal správny orgán za to, že účastník konania je osobou, u ktorej je značné riziko úteku (svojoľný odchod z územia iného štátu, vyjadrenie účastníka konania v spisanej zápisnici, nelegálny pohyb za pomoci prevádzča) a nezaistením by hrozilo, že bude zmarený samotný účel konania o odovzdaní, ktoré nie je v kompetencii správneho orgánu a preto je potrebné mať účastníka konania k dispozícii počas procesu návratu v zmysle Dublinského nariadenia III. Z uvedeného vyplýva riziko úteku, ako aj neschopnosť vlastnej starostlivosti o svoju osobu po materiálnej, zdravotnej a existenčnej stránke (bez akýchkoľvek dokladov totožnosti, bez finančných prostriedkov, nedokázanie sa vrátiť späť na územie Rumunskej republiky, snaha o presun do iného štátu za pomoci prevádzča). Z uvedených skutočností správny orgán vyvodzoval aj nemožnosť uplatniť u účastníka konania alternatívne donucovacie opatrenia, s dôrazom na to, že účastník konania nemá dostatočné finančné prostriedky, nevie si zabezpečiť základné životné potreby a ani ubytovanie. Pokiaľ sa týka stanovenia doby zaistenia uviedol, že v súlade s § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, ako aj na základe odporúčania Dublinského strediska a v zmysle článku 28 Dublinského nariadenia III stanovil dĺžku doby zaistenia najdlhšie do 26.12.2017, pričom táto doba je podľa správnej úvahy a skúsenosti dublinských konaní priamo úmerná dobe zabezpečenia všetkých potrebných náležitostí k realizovaniu konania v zmysle Dublinského nariadenia III. Stanovenú dĺžku zaistenia ovplyvnila aj súčasná situácia v oblasti migrácie, utečeneckej krízy, náporu na štátne hranice Únie a riešenia štátnych príslušníkov tretích krajín v zmysle Dublinského nariadenia III smerom do krajiny, kde prvýkrát požiadali o udelenie azylu a je dôvodom na určenie stanovenej doby zaistenia a individuálneho prístupu k riešeniu.

7. Doplnil, že správny orgán na základe dostupných informácií nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že Rumunská republika nie je bezpečnou krajinou. Ide o demokratický a právny štát, členský štát Európskej únie, ktorý plne rešpektuje ľudské práva a slobody. Konštatoval, že sa sa zaoberal aj rešpektovaním článku 8 ods. 1 Dohovoru, pričom účastník konania nemá na území SR

žiadnu blízku rodinu, žiadne záväzky, nemá k nej žiadne väzby, ani relevantné dôvody na zotrvanie na jej území, keďže žiadosť o medzinárodnú ochranu podal na území Rumunskej republiky. Rovnako aj jeho zaistenie je v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, a to vzhľadom k začatiu konania na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu prevozu podľa osobitného predpisu, rizika úteku a neoprávneného vstupu na územie členského štátu Únie.

8. Záverom dodal, že považoval za preukázané, že sú splnené podmienky na postup podľa § 88 ods. 1 písm. c) ZoPC, pretože zaistenie je potrebné na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, ako aj z dôvodu značného rizika. Preto rozhodol o jeho zaistení z dôvodu, že ak by nebolo realizované zaistenie, jeho pobyt na území SR by bol neznámy, existuje značné riziko úteku za pomoci prevádzáčov, účastník konania by sa mohol nelegálne pohybovať a skrývať a tým by jeho pobyt správne orgánu nebol známy, takže by nemohlo dôjsť k realizácii výkonu v zmysle Dublinského nariadenia III, čím by bolo zmarené konanie samotného zabezpečenia prípravy a výkonu v zmysle uvedeného nariadenia. Tento nepožiadaval a ani nemal v úmysle požiadať na správnom orgáne o medzinárodnú ochranu, čo zvyšuje značné riziko úteku a správnu úvahu o jeho nelegálnom pobyte a pohybe aj v iných krajinách, čo by hrozilo v prípade nezaistenia. Poukazoval na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý vo svojej judikatúre vyslovil, že zmluvné štáty majú právo kontrolovať vstup, pobyt a odchod cudzincov z ich územia.

9. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 05.12.2017 navrhol, aby sa správny súd stotožnil s napadnutým rozhodnutím a v plnom rozsahu ho potvrdil. Poukázal na skutočnosti, ktoré uviedol v preskúmanom rozhodnutí a doplnil, že nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že nedostatočne zistil skutkový stav a na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko lustráciou v informačných systémoch bolo zistené, že účastník konania na území SR nemá udelené žiadne povolenie na pobyt (trvalý, prechodný resp. tolerovaný) ani iné právo na pobyt a taktiež nie je v súčasnosti žiadateľom o udelenie azylu na území SR, pričom bola na základe odtlačkov prstov zistená pozitívna zhoda v systéme Migra (Eurodac) s Rumunskou republikou a konaním o azyle, ktorá aj zaevidovala účastníka konania ako žiadateľa o azyl na ich území. Preto bolo aj začaté konanie za účelom zabezpečenia prípravy alebo výkonu prevozu podľa osobitného predpisu, keďže Rumunská republika je príslušná na konanie o jeho žiadosti o udelenie azylu. Rumunská republika ako zodpovedný štát je povinná v zmysle čl. 18 ods. 1 písm. d) Dublinského nariadenia III prijať späť účastníka konania. Konštatoval, že účastník konania je osobou, u ktorej existuje značné riziko úteku (svojoľný odchod na územie iného štátu, vyjadrenia účastníka konania v zápisnici, nelegálny pohyb za pomoci prevádzčača) a nezaistením by hrozilo, že bude zmarený samotný účel konania o odovzdaní, ktoré nie je v kompetencii správneho orgánu a preto je potrebné ho mať k dispozícii počas procesu návratu v zmysle Dublinského nariadenia III. Dodal, že na základe dostupných informácií nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že Rumunská republika nie je bezpečnou krajinou. Ide o demokratický a právny štát, členský štát EÚ, ktorý plne rešpektuje ľudské práva a slobody. K námietke, že neuznal dostatok informácií ohľadom krajiny, do ktorej má byť odovzdaný uviedol, že vychádzal z verejne dostupných rozsudkov krajských súdov, resp. NS SR a aplikačnej praxe Migračného úradu MV SR. V týchto sa uvádza, že Rumunská republika funguje ako plnohodnotný partner, je signatárom príslušných medzinárodných zmlúv a dohôd, z čoho vyplývajú rovnaké povinnosti ako ostatným členskými štátmi a je to členský štát, ktorého príslušný správny orgán potvrdil svoju zodpovednosť za posúdenie žiadosti o udelenie azylu účastníkovi konania a vyslovil súhlas s jeho odovzdaním na svoje územie. Migračný úrad uvádza, že vzhľadom na všeobecnú povinnosť členských štátov skúmať podmienky vo vzťahu ku faktu, že právo EÚ zakazuje aplikáciu nevyvrátiteľnej domnienky, že členský štát, ktorý je na základe čl. 3 ods. 1 Dublinského nariadenia III určený ako zodpovedný automaticky dodržiava základné práva EÚ, zaoberal sa situáciou v azylových a detekčných zariadeniach v Rumunsku. Migračný úrad dôkladne preskúmal, či podmienky v rumunských táboroch pre cudzincov, ktorí sú v azylovom konaní, neindikujú neľudské či ponižujúce zaobchádzanie so žiadateľmi o azyl, nachádzajúcimi sa v Rumunsku. Taktiež preveruje informácie, ktoré poskytuje Európsky azylový podporný úrad, ktorý podľa dostupných informácií zintenzívnil podporu Rumunska a taktiež preveroval aj aktuálne informácie od UNHCR, kde nezistil zo strany Rumunska žiadne pochybenia. Záverom dodal, že zaistenie je aj v súlade s čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, pričom k výkonu odovzdania účastníka konania na územie Rumunska priamo slúži inštitút zaistenia, aby mohol byť po preštudovaní podporných dokumentov orgánom Rumunska odovzdaný. Podľa správneho orgánu je zaistenie účastníka konania nevyhnutné a účel zaistenia stále trvá, pretože je potrebné ho odovzdať do krajiny, kde prvotne požiadal o udelenie azylu.

10. Krajský súd v Košiciach ako vecne a miestne príslušný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo na nariadenom pojednávaní podľa ust. § 206 a nasl. SSP a dospel k záveru, že argumentácia žalobcu v správnej žalobe je dôvodná, preto rozhodnutie žalovaného zrušil a nariadil žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

11. Podľa § 2 ods. 1 písm. j/ zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov na účely tohto zákona sa rozumie neoprávneným prekročením vonkajšej hranice vstup alebo vycestovanie osoby cez vonkajšiu hranicu mimo hraničného priechodu, cez hraničný priechod mimo určených prevádzkových hodín alebo v čase jeho uzatvorenia, ak tento vstup alebo vycestovanie cez vonkajšiu hranicu neumožňuje medzinárodná zmluva, tento zákon alebo osobitný predpis.

12. Podľa § 2 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, štátnym príslušníkom tretej krajiny je každý, kto nie je štátnym občanom Slovenskej republiky, ani občanom Únie; štátnym príslušníkom tretej krajiny sa rozumie aj osoba bez štátnej príslušnosti.

13. Podľa § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa osobitného predpisu, 85) ak existuje značné riziko jeho úteku.

14. K poznámke 85) je uvedené - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú.v. EÚ L 180, 29.6.2013).

15. Podľa § 88 ods. 2 zákon o pobyte cudzincov, rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, nemá udelený pobyt podľa tohto zákona alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky.

16. Podľa § 88 ods. 4 prvá a druhá veta zákona o pobyte cudzincov, štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov.

17. Podľa § 89 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar, ktorý koná vo veci administratívneho vyhostenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť hlásenia pobytu alebo zložiť peňažnú záruku.

18. Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

19. Podľa čl. 2 písm. n) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 riziko úteku je existencia dôvodov v konkrétnom prípade, ktoré sa zakladajú na objektívnych kritériách vymedzených právom, pre ktoré sa možno domnievať, že žiadateľ alebo štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, na ktorých sa vzťahuje konanie o odovzdaní, môžu utiecť.

20. Podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len Dohovor), každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade skonanim ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

21. Podľa čl. 3 Dohovoru, nikoho nemožno mučiť alebo podrobiť neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

22. Podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

23. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“), tento zákon sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 3 ods. 5 Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

25. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

26. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí a musí obsahovať predpísané náležitosti.

27. Podľa § 47 ods. 2 Správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon.

28. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

29. V zmysle ustanovenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby pozbavenie osobnej slobody bolo zákonné, musí byť efektívne a účelné.

30. Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov zaistil žalobcu na základe oznámeného a začatého konania na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu prevozu podľa osobitného predpisu a podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, stanovil dĺžku doby zaistenia do odovzdania v zmysle Dublinského nariadenia III a zároveň podľa § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov rozhodol o jeho umiestnení žalobcu v útvere policajného zaistenia cudzincov.

31. Z obsahu ustanovenia § 88 ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov vyplýva, že predpokladom zaistenia cudzinca je naplnenie účelu zaistenia, ktorým má byť zabezpečenie prípravy alebo jeho výkonu podľa osobitného predpisu, ktorým v danom prípade je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú.v. EÚ L 180, 29.6.2013).

32. V prípade žalobcu bolo z informačných systémov zistené, že požiadal o udelenie azylu na území Rumunskej republiky, pričom danú skutočnosť oznámil správny orgán dňa 14.11.2017 Dublinskému stredisku ako dôvod na začatie konania podľa vyššie uvedeného medzinárodného právneho predpisu.

33. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že podstatou Dublinského nariadenia je určenie kritérií a zodpovednosti niektorého zo štátov únie, kde štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti požiadala o udelenie azylu po prvýkrát a v prípade, že sa takáto osoba pohybuje počas konania na územiach iných krajín, zabezpečiť jeho odovzdanie do prvotnej krajiny, pričom v zmysle kapitoly III článku 7 odsek 2 Dublinského dohovoru členský štát, zodpovedný podľa kritérií stanovených v tejto kapitole sa určí na základe situácie existujúcej vtedy, keď žiadateľ po prvýkrát podal svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu v členskom štáte, pričom z konania vyplýva, že touto krajinou je Rumunsko, kde žalobca požiadal o azyl. Žalobca sa teda mal zdržiavať na jeho území počas azylovej procedúry a nemal opustiť jeho územie a vycestovať na územie iného štátu únie bez príslušných oprávnení.

34. Z konania správneho orgánu vyplýva, že žalobca požiadal o udelenie azylu na území Rumunska, čím táto krajina je zodpovedná za účastníka konania v zmysle Dublinského nariadenia - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013.

35. Správny súd zdôrazňuje, že Ústavný súd SR a Najvyšší súd SR už viackrát vo svojich rozhodnutiach zdôraznili, že medzi zaistením a jeho účelom (t.j. konaním o odsunu, vyhostení, tzv. dublinským transferom a pod.) je nepopierateľná nadväznosť a v žiadnom prípade nemožno hovoriť o oddelených konaniach bez vzájomných súvislostí a dôsledkov (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 1Sza/31/2014, 1SZa/7/2016, 9Sza/23/2010, 10Sza/35/2014, 1SZa/6/2016 1Sza/8/2015, 10SZa/2/2015, nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010, nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 147/2013-50 z 09.10.2013).

36. V zmysle rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je povinnosťou policajného orgánu preveriť reálnosť naplnenia účelu zaistenia, teda skúmať reálnosť vykonania odsunu štátneho príslušníka tretej krajiny z územia Slovenskej republiky. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach poukázal na čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru, ktorý má v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, a podľa ktorého možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu ustanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. Ak má byť pozbavenie osobnej slobody oprávnené, rozhodnutie musí byť vydané zákonom stanoveným postupom a musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody jednotlivca. Policajné orgány sú teda povinné už pri zaisťovaní žiadateľa za účelom jeho odovzdania do iného členského štátu skúmať účelnosť a efektívnosť zaistenia, a teda či realizácii účelu zaistenia nebránia akékoľvek právne alebo faktické prekážky. Reálnosť (realizovateľnosť účelu zaistenia) odovzdania je vždy nevyhnutnou podmienkou zákonnosti zaistenia. Najvyšší súd vo viacerých doterajších rozhodnutiach (napr. sp. zn. 1Sza/31/2014) zdôraznil nutnosť aktuálnych správ o krajine, do ktorej má byť štátny príslušník tretej krajiny vrátený.

37. Podľa názoru správneho súdu, zodpovedajúceho súdnej praxi v danej oblasti žalovaný pri rozhodovaní o zaistení žalobcu bol povinný nielen poukazovať na právnu úpravu zaisťovania cudzincov za účelom ich odovzdania v zmysle Dublinského nariadenia III., ale mal sa zaoberať i dôsledkami uskutočniteľnosti predpokladaného postupu, či prijímacími podmienkami v dožiadanom členskom štáte, ktorým je Rumunsko. Žalovaný však v tomto prípade tak nepostupoval, čím pochybil a nedostatočne zistil skutkový stav veci, v dôsledku čoho je jeho rozhodnutie v konečnom dôsledku aj nepreskúmateľné. V zmysle vyššie uvedeného bolo povinnosťou správneho orgánu si zaobstarat' dostatok informácií o krajine, kam má byť žalobca transferovaný a dostatočne ustáliť, či dožiadaná členská krajina je schopná a ochotná žalobcu prijať. Takémuto postupu zodpovedá aj právny názor NS SR vyslovený v rozsudku sp. zn. 1Szak/1/2017, ktorý v odôvodnení výslovne uviedol, že: „V kontexte vyššie citovaných rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach administratívneho zaistenia je povinnosťou žalovaného obstarat' dostatok informácií ohľadom krajiny, do ktorej má byť štátny príslušník tretej krajiny odovzdaný, ako aj schopnosť daného štátu prevziať takúto osobu. Na základe týchto skutočností potom žalovaný môže pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zväžiť, či je dosiahnutie účelu zaistenia aspoň potenciálne možné.“

38. V rámci preskúmania rozhodnutí o zaistení najvyšší súdny orgán SR sa vo svojich jednotlivých rozhodnutiach vyjadril aj k otázke skúmania prijímacích podmienok pre žiadateľov o azyl v členskom štáte, do ktorého má byť zaistený žiadateľ vrátený (napr. právny názor vyslovený v rozsudku NS SR sp. zn. 10Sza/25/2015 zo dňa 11.01.2016), podľa ktorého za účelom zabezpečenia prípravy alebo prevozu cudzinca podľa dublinského nariadenia je potrebné, aby žalovaný zaujal stanovisko jednak k tomu, či je krajina zodpovedná za účastníka konania v zmysle Dublinského nariadenia III. ochotná a schopná cudzinca prijať, pretože od postoja tejto krajiny závisí samotný účel zaistenia, nakoľko jeho reálnosť (realizovateľnosť) je vždy nevyhnutnou podmienkou zákonnosti zaistenia, a taktiež je povinnosťou žalovaného skúmať aj podmienky, do akých má byť u zaistená osoba vrátená a či takýmto vrátením (odovzdaním) osoby nedôjde k porušeniu princípu non-refoulement. Najvyšší súd v odôvodnení tohto rozhodnutia uzavrel, že bez zaujatia stanoviska k vyššie uvedeným skutočnostiam nie

je možné dať jednoznačnú odpoveď na základnú otázku, či by v prípade zistenia takýchto skutočností nešlo o prekážky, ktoré by fakticky aj právne bránili vrátiť takúto osobu do dotknutej krajiny a tým pádom by neprichádzalo do úvahy ani zaistenie pre účel, o ktorom je vopred známe, že ho nebude možné realizovať.

39. Z obsahu preskúvaného rozhodnutia žalovaného, ako aj z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalovaný pri svojom rozhodovaní o zaistení žalobcu splnenie vyššie uvedených podmienok neskúmal, čím pochybil a svoje rozhodnutie zaťažil vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu vo vzťahu k prijímacím podmienkam žiadateľov o azyl v Rumunsku.

40. V tej súvislosti je potrebné poukázať aj na právny názor Ústavného súdu SR vyslovený v náleze III. ÚS 110/2011 - 39 zo dňa 31.05.2011, vo veci sťažnosti žiadateľa o azyl ohľadom jeho dublinského transferu (v danom prípade do Grécka), v ktorom konštatoval, že: „v rámci konania bolo potrebné uplatňovať štandardy ochrany vyplývajúce z dohovoru čl. 3, ktorý zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd, a preto má prednosť pred zákonom. Možné porušenie absolútneho zákazu zlého zaobchádzania v zmysle čl. 3 Dohovoru a čl. 16 ods. 2 ústavy vyvoláva procesnú povinnosť štátu zabezpečiť účinné úradné vyšetrenie tvrdeného zlého zaobchádzania, pričom pojem „účinné“ zahŕňa predovšetkým atribúty dôkladnosti, rýchlosti, nezávislosti a nestrannosti.“

41. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd ako dôvodnú hodnotí námietku žalobcu o absencii zisťovania a vyhodnotenia aktuálnej situácie žiadateľov o azyl a ich prijímacích podmienkach v Rumunsku a z rozhodnutia žalovaného nie je ani zrejmé, aké dôkazy vykonal (a ako ich vyhodnotil) za účelom zistenia, že by transferom žalobcu na územie Rumunska nedošlo k porušeniu čl. 3 Dohovoru a čl. 16 Ústavy Slovenskej republiky.

42. Záverom súd konštatuje, že zaistenie žalobcu za situácie, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav veci, teda nemal ani dostatok skutkových zistení na prijatie záveru o realizovateľnosti účelu zaistenia žalobcu nie je v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru.

43. Preto súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia správnej žalobe vyhovel a rozhodnutie žalobcu označené v úvodnej časti tohto rozsudku podľa § 230 ods. 1 písm. a) Správneho súdneho poriadku zrušil a nariadil žalovanému bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

44. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 Správneho súdneho poriadku tak, že priznal právo na ich náhradu žalobcovi voči žalovanému, pretože žalobca bol v konaní plne úspešný. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia v tejto veci (§ 175 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá sa podáva na Krajskom súde v Košiciach v lehote siedmich dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu.

V kasačnej sťažnosti sa uvedú všeobecné náležitosti podania podľa § 57 Správneho súdneho poriadku to znamená, ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body") a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 Správneho súdneho poriadku odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 odsek 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.